

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ЗА П О В Е Д

№ Д09-4080/02.11.2021 г.

На основание чл. 36, ал. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, във връзка с чл. 2, ал. 1 и 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс

У Т В Ъ Р Ж Д А В А М

Национална изпитна програма за провеждане на държавен изпит за придобиване на трета степен на професионална квалификация за специалност код **5420204** „Апретурно и багрилно производство“ от професия код **542020** „Текстилен техник“ от професионално направление код **542** „Производствени технологии - текстил, облекло, обувки и кожи“ съгласно приложението.

X

АКАД. НИКОЛАЙ ДЕНКОВ
Министър на образованието и науката

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

НАЦИОНАЛНА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА

ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ

НА ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

	Код по СППОО	Наименование
Професионално направление	542	Производствени технологии – текстил, облекло, обувки и кожи
Професия	542020	Текстилен техник
Специалност	5420204	Апретурно и багрилно производство

Утвърдена със Заповед № Д09-4080/02.11.2021 г.

София, 2021 г.

I. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ И ЦЕЛ НА ИЗПИТНАТА ПРОГРАМА

Националната изпитна програма е предназначена за провеждане на държавния изпит за придобиване на трета степен на професионална квалификация по специалност код **5420204** „Апретурно и багрилно производство“, професия код **542020** „Текстилен техник“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО).

Целта на настоящата изпитна програма е да определи единни критерии за оценка на професионалните компетентности на обучаваните, изискващи се за придобиване на трета степен по изучаваната професия „Текстилен техник“, специалност „Апретурно и багрилно производство“.

Националната изпитна програма е разработена във връзка с чл. 36 от ЗПОО и чл. 2, ал. 1 и ал. 2 от Наредба № 1 от 19.02.2020 г. за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация.

II. СЪДЪРЖАНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

За държавен изпит за придобиване на професионална квалификация:

1. Част по теория на професията:
 - 1.1. изпитни теми с кратко описание на учебното съдържание по всяка тема;
 - 1.2. критерии за оценяване на резултатите от обучението по всяка изпитна тема;
 - 1.3. матрица на писмен тест по всяка изпитна тема;
 - 1.4. критерии и показатели за оценяване на дипломния проект и неговата защита.
2. Част по практика на професията:
 - 2.1. указание за съдържанието на индивидуалните задания;
 - 2.2. критериите за оценяване на резултатите от обучението.
3. Система за оценяване.
4. Препоръчителна литература.
5. Приложения:
 - а. изпитен билет - част по теория на професията с дидактически материали осигурени от училището/обучаващата институция;
 - б. индивидуално задание по практика;
 - в. указание за разработване на писмен тест;
 - г. индивидуално задание за разработване на дипломен проект;
 - д. указания за съдържанието и оформянето на дипломния проект;
 - е. рамка на рецензия на дипломен проект.

III. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА

1. Изпитни теми, критерии за оценяване на резултатите и матрица на писмен тест по всяка изпитна тема

Изпитна тема № 1: Апретурни операции за памук и памучни изделия

1. Технология на апретурните операции обезкробване, изваряване, избелване и мерсеризация
2. Устройство и действие за безверижна машина за мерсеризация (по схема)
3. Параметри на апретурните операции и фактори, които влияят върху процесите
4. Избор на подходящи спомагателни средства за провеждане на апретурните операции
5. Видове дефекти, причини за получаването им и начини за отстраняване
6. Правила за безопасна работа с безверижна машина за мерсеризация

Дидактически материали: Схема за безверижна машина за мерсеризация

Критерии за оценяване на изпитна тема № 1		Максимален брой точки
1.	Описва технологията на апретурните операции обезкробване, изваряване, избелване и мерсеризация	20
2.	Описва по схема устройството и действието на безверижна машина за мерсеризация	20
3.	Изброява параметрите на операциите и описва факторите, които влияят върху процесите	20
4.	Избира подходящи спомагателни средства за провеждане на апретурните операции	20
5.	Описва видовете дефекти, причините за получаването им и начините за отстраняване	10
6.	Описва правилата за безопасна работа с безверижна машина за мерсеризация	10
Общ брой точки:		100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 1 критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
I	2	3	4	5	6
1. Описва технологията на апретурните операции обезкробване, изваряване, избелване и мерсеризация	20	1	1	1	1
2. Описва по схема устройството и действието на безверижна машина за мерсеризация	20	1	1	1	1
3. Изброява параметрите на операциите и описва факторите, които влияят върху процесите	20		1		2
4. Избира подходящи спомагателни средства за провеждане на апретурните операции	20			2	1

5. Описва видовете дефекти, причините за получаването им и начините за отстраняване	10		1	1	
6. Описва правилата за безопасна работа с безверижна машина за мерсеризация	10		1	1	
Общ брой задачи:	18	2	5	6	5
Общ брой точки:	100	4	20	36	40
При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:					
<ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 2: Апретурни операции за вълна и вълнени изделия

1. Технология на апретурните операции пране, тепане и карбонизиране
2. Устройство и действие на карбонизационна машина с непрекъснато действие (по схема)
3. Параметри на апретурните операции и фактори, които влияят върху процесите
4. Избор на подходящи спомагателни средства за провеждане на апретурните операции
5. Видове дефекти, причини за получаването им и начини за отстраняване
6. Правила за безопасна работа с карбонизационна машина с непрекъснато действие

Дидактически материали: Схема на карбонизационна машина с непрекъснато действие

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 2</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1. Описва технологията на апретурните операции пране, тепане и карбонизиране	20
2. Описва по схема устройството и действието на карбонизационна машина с непрекъснато действие	20
3. Изброява параметрите на операциите и описва факторите, които влияят върху процесите	20
4. Избира подходящи текстилни спомагателни средства за провеждане на апретурните операции	20
5. Описва видовете дефекти, причините за получаването им и начините за отстраняване	10
6. Описва правилата за безопасна работа с карбонизационна машина с непрекъснато действие	10
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 2 критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
1	2	3	4	5	6
1. Описва технологията на апретурните операции пране, тепане и карбонизиране	20	1	1	1	1
2. Описва по схема устройството и действието на карбонизационна машина с непрекъснато действие	20	1	1	1	1

3. Изброява параметрите на операциите и описва факторите, които влияят върху процесите	20		1		2
4. Избира подходящи текстилни спомагателни средства за провеждане на апретурните операции	20			2	1
5. Описва видовете дефекти, причините за получаването им и начините за отстраняване	10		1	1	
6. Описва правилата за безопасна работа с карбонизационна машина с непрекъснато действие	10		1	1	
Общ брой задачи:	18	2	5	6	5
Общ брой точки:	100	4	20	36	40
При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:					
<ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 3: Апретурни операции за коприна и копринени изделия

1. Технология на апретурните операции изваряване, пране и избелване
2. Устройство и действие на пералня с непрекъснато действие (по схема)
3. Параметри на апретурните операции и фактори, които влияят върху процесите
4. Избор на подходящи спомагателни средства за провеждане на апретурните операции
5. Видове дефекти, причини за получаването им и начини за отстраняване
6. Правила за безопасна работа с пералня с непрекъснато действие

Дидактически материали: Схема на пералня с непрекъснато действие

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 3</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1. Описва технологията на апретурните операции изваряване, пране и избелване	20
2. Описва по схема устройството и действието на пералня с непрекъснато действие	20
3. Изброява параметрите на операциите и описва факторите, които влияят върху процесите	20
4. Избира подходящи текстилни спомагателни средства за провеждане на апретурните операции	20
5. Описва видовете дефекти, причините за получаването им и начините за отстраняване	10
6. Описва правилата за безопасна работа с пералня с непрекъснато действие	10
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 3 критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>1</i>	2	3	4	5	6
1. Описва технологията на апретурните операции изваряване, пране и избелване	20	1	1	1	1

2. Описва по схема устройството и действието на пералня с непрекъснато действие	20	1	1	1	1
3. Изброява параметрите на операциите и описва факторите, които влияят върху процесите	20		1		2
4. Избира подходящи текстилни спомагателни средства за провеждане на апретурните операции	20			2	1
5. Описва видовете дефекти, причините за получаването им и начините за отстраняване	10		1	1	
6. Описва правилата за безопасна работа с пералня с непрекъснато действие	10		1	1	
Общ брой задачи:	18	2	5	6	5
Общ брой точки:	100	4	20	36	40
При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:					
<ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 4: Апретурни операции за синтетични материали и изделия

1. Технология на апретурните операции пране, избелване и термофиксиране
2. Устройство и действие на термофиксиращ апарат с непрекъснато действие (по схема)
3. Параметри на апретурните операции и фактори, които влияят върху процесите
4. Избор на подходящи спомагателни средства за провеждане на апретурните операции
5. Видове дефекти, причини за получаването им и начини за отстраняване
6. Правила за безопасна работа с термофиксиращ апарат с непрекъснато действие

Дидактически материали: Схема на термофиксиращ апарат с непрекъснато действие

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 4</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1. Описва технологията на апретурните операции пране, избелване и термофиксиране	20
2. Описва по схема устройството и действието на термофиксиращ апарат с непрекъснато действие	20
3. Изброява параметрите на операциите и описва факторите, които влияят върху процесите	20
4. Избира подходящи текстилни спомагателни средства за провеждане на апретурните операции	20
5. Описва видовете дефекти, причините за получаването им и начините за отстраняване	10
6. Описва правилата за безопасна работа с термофиксиращ апарат с непрекъснато действие	10
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 4 критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
I	2	3	4	5	6
1. Описва технологията на апретурните операции пране, избелване и термофиксиране	20	1	1	1	1
2. Описва по схема устройството и действието на термофиксиращ апарат с непрекъснато действие	20	1	1	1	1
3. Изброява параметрите на операциите и описва факторите, които влияят върху процесите	20		1		2
4. Избира подходящи текстилни спомагателни средства за провеждане на апретурните операции	20			2	1
5. Описва видовете дефекти, причините за получаването им и начините за отстраняване	10		1	1	
6. Описва правилата за безопасна работа с термофиксиращ апарат с непрекъснато действие	10		1	1	
Общ брой задачи:	18	2	5	6	5
Общ брой точки:	100	4	20	36	40
При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:					
<ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 5: Ремонт на тясно перална машина

1. Предназначение на тясно пералната машина
2. Устройство и действие на тясно перална машина (по схема)
3. Описание на видовете ремонти на тясно перална машина
4. Ремонт на частите на машината, подлежащи на износване
5. Ремонт на дървената облицовка на машината
6. Правила за безопасна работа с тясно перална машина

Дидактически материали: Схема на тясно перална машина

Критерии за оценяване на изпитна тема № 5	Максимален брой точки
1. Описва предназначението на тясно перална машина	20
2. Описва по схема устройството и действието на машината	20
3. Изброява и описва видовете ремонти на машината	20
4. Описва ремонтните дейности на частите на машината, подлежащи на износване	20
5. Описва ремонтните дейности на дървената облицовка на машината	10
6. Описва правилата за безопасна работа с тясно перална машина	10
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 5 критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>I</i>	2	3	4	5	6
1. Описва предназначението на тясно перална машина	20	1	1	1	1
2. Описва по схема устройството и действието на машината	20	1	1	1	1
3. Изброява и описва видовете ремонти на машината	20		1		2
4. Описва ремонтните дейности на частите на машината, подлежащи на износване	20			2	1
5. Описва ремонтните дейности на дървената облицовка на машината	10		1	1	
6. Описва правилата за безопасна работа с тясно перална машина	10		1	1	
Общ брой задачи:	18	2	5	6	5
Общ брой точки:	100	4	20	36	40
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 6: Багрене на целулозни материали

1. Характеристика на багрилата - строеж и свойства
2. Устройство и действие на универсален багрилен апарат (по схема)
3. Технологии за багрене с различни багрила
4. Фактори, влияещи върху багренето и връзка между вида на багрилото и произхода на влакната
5. Дефекти при багрене, причини за получаването им и начини за отстраняване
6. Правила за безопасна работа с универсален багрилен апарат

Дидактически материали: Схема на универсален багрилен апарат

Критерии за оценяване на изпитна тема № 6:	Максимален брой точки
1. Прави характеристика на багрилата и описва строежа и свойствата им	20
2. Описва по схема устройството и действието на универсален багрилен апарат	20
3. Описва технологиите за багрене с различни багрила	20
4. Изброява факторите, влияещи върху багренето и описва връзката между вида на багрилото и произхода на влакната	20
5. Описва видовете дефекти при багрене, причините за получаването им и начините за отстраняване	10
6. Описва правилата за безопасна работа с универсален багрилен апарат	10
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 6 критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1. Прави характеристика на багрилата и описва строежа и свойствата им	20	1	1	1	1
2. Описва по схема устройството и действието на универсален багрилен апарат	20	1	1	1	1
3. Описва технологиите за багрене с различни багрила	20		1		2
4. Изброява факторите, влияещи върху багренето и описва връзката между вида на багрилото и произхода на влакната	20			2	1
5. Описва видовете дефекти при багрене, причините за получаването им и начините за отстраняване	10		1	1	
6. Описва правилата за безопасна работа с универсален багрилен апарат	10		1	1	
Общ брой задачи:	18	2	5	6	5
Общ брой точки:	100	4	20	36	40
При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:					
<ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 7: Багрене на текстилни материали от животински произход

1. Характеристика на багрилата - строеж и свойства
2. Устройство и действие на багрилен хаспел за платове (по схема)
3. Технологии за багрене с различни багрила
4. Фактори влияещи върху багренето и връзка между вида на багрилото и произхода на влакната
5. Дефекти при багрене, причини за получаването им и начини за отстраняване
6. Правила за безопасна работа с багрилен хаспел за платове

Дидактически материали: Схема на багрилен хаспел за платове

Критерии за оценяване на изпитна тема № 7	Максимален брой точки
1. Прави характеристика на багрилата и описва строежа и свойства им	20
2. Описва по схема устройството и действието на багрилен хаспел за платове	20
3. Описва технологиите за багрене с различни багрила	20
4. Познава факторите, влияещи върху багренето и описва връзката между вида на багрилото и произхода на влакната	20
5. Описва видовете дефекти, причините за получаването им и начините за отстраняване	10
6. Описва правилата за безопасна работа с багрилен хаспел за платове	10
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 7 критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>I</i>	2	3	4	5	6
1. Прави характеристика на багрилата и описва строежа и свойства им	20	1	1	1	1
2. Описва по схема устройството и действието на багрилен хаспел за платове	20	1	1	1	1
3. Описва технологиите за багрене с различни багрила	20		1		2
4. Познава факторите, влияещи върху багренето и описва връзката между вида на багрилото и произхода на влакната	20			2	1
5. Описва видовете дефекти, причините за получаването им и начините за отстраняване	10		1	1	
6. Описва правилата за безопасна работа с багрилен хаспел за платове	10		1	1	
Общ брой задачи:	18	2	5	6	5
Общ брой точки:	100	4	20	36	40
При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:					
<ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 8: Багрене на синтетични материали

1. Характеристика на багрилата - строеж и свойства
2. Устройство и действие на високо температурен джигер (по схема)
3. Технологии за багрене с различни багрила
4. Фактори, влияещи върху багренето и връзка между вида на багрилото и произхода на влакната
5. Дефекти при багрене, причини за получаването им и начини за отстраняването им
6. Правила за безопасна работа с високо температурен джигер

Дидактически материали: Схема на високо температурен джигер

Критерии за оценяване на изпитна тема № 8	Максимален брой точки
1. Прави характеристика на багрилата и описва строежа и свойствата им	20
2. Описва по схема устройството и действието на високо температурен джигер	20
3. Описва технологиите за багрене с различни багрила	20
4. Познава факторите, влияещи върху багренето и описва връзката между вида на багрилото и произхода на влакната	20
5. Описва видовете дефекти, причините за получаването им и начините за отстраняване	10
6. Описва правила за безопасна работа с високо температурен джигер	10
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 8 критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>I</i>	2	3	4	5	6
1. Прави характеристика на багрилата и описва строежа и свойствата им	20	1	1	1	1
2. Описва по схема устройството и действието на високо температурен джигер	20	1	1	1	1
3. Описва технологиите за багрене с различни багрила	20		1		2
4. Познава факторите, влияещи върху багренето и описва връзката между вида на багрилото и произхода на влакната	20			2	1
5. Описва видовете дефекти, причините за получаването им и начините за отстраняване	10		1	1	
6. Описва правила за безопасна работа с високо температурен джигер	10		1	1	
Общ брой задачи:	18	2	5	6	5
Общ брой точки:	100	4	20	36	40
При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:					
<ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 9: Ремонт на багрилен апарат за багрене на прежди

1. Предназначение на багрилния апарат
2. Устройство и действие на багрилния апарат (по схема)
3. Описание на видовете ремонти на багрилния апарат
4. Ремонт на частите на машината, подлежащи на износване
5. Регулиране и настройки на ремонтираните части
6. Правила за безопасна работа с багрилния апарат

Дидактически материали: Схеми на багрилен апарат за прежди

Критерии за оценяване на изпитна тема № 9	Максимален брой точки
1. Описва предназначението на багрилния апарат	20
2. Описва по схема устройството и действието на багрилния апарат	20
3. Изброява и описва видовете ремонти на багрилния апарат	20
4. Описва ремонтните дейности на частите на машината, подлежащи на износване	20
5. Познава процесите на регулиране и настройки на ремонтираните части	10
6. Описва правилата за безопасна работа с багрилния апарат	10
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 9 критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>I</i>	2	3	4	5	6
1. Описва предназначението на багрилния апарат	20	1	1	1	1
2. Описва по схема устройството и действието на багрилния апарат	20	1	1	1	1
3. Изброява и описва видовете ремонти на багрилния апарат	20		1		2
4. Описва ремонтните дейности на частите на машината, подлежащи на износване	20			2	1
5. Познава процесите на регулиране и настройки на ремонтираните части	10		1	1	
6. Описва правилата за безопасна работа с багрилния апарат	10		1	1	
Общ брой задачи:	18	2	5	6	5
Общ брой точки:	100	4	20	36	40
При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:					
<ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 10: Филмово печатане с плоски шаблони

1. Технология за печатане с плоски шаблони
2. Устройство и действие на филмова печатна машина (по схема)
3. Състав и свойства на печатните пасти
4. Видове багрила за печатане според вида на текстилния материал
5. Дефекти при филмово печатане, причини за получаването им и начини за отстраняване
6. Правила за безопасна работа с филмова печатна машина

Дидактически материали: Схема на филмова печатна машина

Критерии за оценяване на изпитна тема № 10	Максимален брой точки
1. Описва технологията за печатане с плоски шаблони	20
2. Описва по схема устройството и действието на филмова печатна машина	20
3. Обяснява състава и свойствата на печатните пасти	20
4. Изброява видовете багрила за печатане според вида на текстилния материал	20
5. Описва видовете дефекти при филмово печатане, причините за получаването им и начините за отстраняване	10
6. Описва правилата за безопасна работа с филмова печатна машина	10
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 10 критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>I</i>	2	3	4	5	6
1. Описва технологията за печатане с плоски шаблони	20	1	1	1	1
2. Описва по схема устройството и действието на филмова печатна машина	20	1	1	1	1
3. Обяснява състава и свойствата на печатните пасти	20		1		2
4. Изброява видовете багрила за печатане според вида на текстилния материал	20			2	1
5. Описва видовете дефекти при филмово печатане, причините за получаването им и начините за отстраняване	10		1	1	
6. Описва правилата за безопасна работа с филмова печатна машина	10		1	1	
Общ брой задачи:	18	2	5	6	5
Общ брой точки:	100	4	20	36	40
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 11: Печатане с валяци

1. Технология за печатане с валяци
2. Устройство и действие на валячна печатна машина (по схема)
3. Състав и свойства на печатните пасти
4. Технология за изработване на печатни форми и гравирание на валяци
5. Дефекти при печатане с валяци, причини за получаването им и начини за отстраняване
6. Правила за безопасна работа с валячна печатна машина

Дидактически материали: Схема на валячна печатна машини

Критерии за оценяване на изпитна тема № 11	Максимален брой точки
1. Описва технологията за печатане с валяци	20
2. Описва по схема устройството и действието на валячна печатна машина	20
3. Обяснява състава и свойствата на печатните пасти	20
4. Описва технологията за изработване на печатни форми и гравирание на валяци	20
5. Описва видовете дефекти при печатане с валяци, причините за получаването им и начините за отстраняване	10
6. Описва правилата за безопасна работа с валячна печатна машина	10
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 11 критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1. Описва технологията за печатане с валащи	20	1	1	1	1
2. Описва по схема устройството и действието на валачна печатна машина	20	1	1	1	1
3. Обяснява състава и свойствата на печатните пасти	20		1		2
4. Описва технологията за изработване на печатни форми и гравирание на валащи	20			2	1
5. Описва видовете дефекти при печатане с валащи, причините за получаването им и начините за отстраняване	10		1	1	
6. Описва правилата за безопасна работа с валачна печатна машина	10		1	1	
Общ брой задачи:	18	2	5	6	5
Общ брой точки:	100	4	20	36	40
При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва: <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 12: Специални методи за печатане

1. Технологии на специалните методи за печатане
2. Устройство и действие на каландър за преносно печатане на платове (по схема)
3. Параметри и фактори, които влияят върху процесите за печатане
4. Избор на подходящи спомагателни средства за печатане
5. Видове дефекти при печатане, причини за получаването им и начини за отстраняване
6. Правила за безопасна работа с каландър за преносно печатане на платове

Дидактически материали: Схеми на каландър за преносно печатане на платове

Критерии за оценяване на изпитна тема № 12	Максимален брой точки
1. Изброява специалните методи за печатане и описва технологичната последователност на всеки от тях	20
2. Описва устройството и действието на каландър за преносно печатане на платове (по схема)	20
3. Изброява параметрите и факторите, които влияят върху процесите за печатане	20
4. Избира на подходящи спомагателни средства за печатане	20
5. Описва видовете дефекти при печатане, причините за получаването им и начините за отстраняване	10
6. Правила за безопасна работа с каландър за преносно печатане на платове	10
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 12 критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>I</i>	2	3	4	5	6
1. Изброява специалните методи за печатане и описва технологичната последователност на всеки от тях	20	1	1	1	1
2. Описва устройството и действието на каландър за преносно печатане на платове (по схема)	20	1	1	1	1
3. Изброява параметрите и факторите, които влияят върху процесите за печатане	20		1		2
4. Избира на подходящи спомагателни средства за печатане	20			2	1
5. Описва видовете дефекти при печатане, причините за получаването им и начините за отстраняване	10		1	1	
6. Правила за безопасна работа с каландър за преносно печатане на платове	10		1	1	
Общ брой задачи:	18	2	5	6	5
Общ брой точки:	100	4	20	36	40
При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:					
<ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 13: Дообработка на текстилните материали след печатане

1. Технология на дообработващите операции пране, сушене и фиксиране
2. Устройство и действие на универсална запарваща камера за фиксиране на багрила (по схема)
3. Параметри и фактори, които влияят върху процесите на дообработка
4. Избор на подходящи текстилни спомагателни средства за дообработка на текстилните материали
5. Видове дефекти при дообработка, причини за получаването им и начини за отстраняване
6. Правила за безопасна работа с универсална запарваща камера за фиксиране на багрила

Дидактически материали: Схема на универсална запарваща камера за фиксиране

<i>Критерии за оценяване на изпитна тема № 13</i>	<i>Максимален брой точки</i>
1. Описва технологията на дообработващите операции пране, сушене и фиксиране	20
2. Описва по схема устройството и действието на универсална запарваща камера за фиксиране на багрила	20
3. Познава параметрите и факторите, които влияят върху процесите на дообработка	20
4. Избира подходящи текстилни спомагателни средства за дообработка на текстилните материали	20

5. Описва видовете дефекти при дообработка, причините за получаването им и начините за отстраняване	10
6. Описва правилата за безопасна работа с универсална запарваща камера за фиксиране на багрила	10
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 13 критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>1</i>	2	3	4	5	6
1. Описва технологията на дообработващите операции пране, сушене и фиксиране	20	1	1	1	1
2. Описва по схема устройството и действието на универсална запарваща камера за фиксиране на багрила	20	1	1	1	1
3. Познава параметрите и факторите, които влияят върху процесите на дообработка	20		1		2
4. Избира подходящи текстилни спомагателни средства за дообработка на текстилните материали	20			2	1
5. Описва видовете дефекти при дообработка, причините за получаването им и начините за отстраняване	10		1	1	
6. Описва правилата за безопасна работа с универсална запарваща камера за фиксиране на багрила	10		1	1	
Общ брой задачи:	18	2	5	6	5
Общ брой точки:	100	4	20	36	40
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 14: Суха апретура на материали и изделия от памук

1. Технология на апретурните операции сушене, развласяване и стригане
2. Устройство и действие на ширилно-сушилна машина (по схема)
3. Параметри и фактори, които влияят върху процесите на сушене, развласяване и стригане
4. Избор на подходящи текстилни спомагателни средства
5. Видове дефекти при суха апретура, причини за получаването им и начини за отстраняване
6. Правила за безопасна работа с ширилно-сушилна машина

Дидактически материали: Схема на ширилно-сушилна машини

Критерии за оценяване на изпитна тема № 14		Максимален брой точки
1. Описва технологията на апретурните операции сушене, развласяване и стригане		20
2. Описва по схема устройството и действието на ширилно-сушилна машина		20
3. Познава параметрите и факторите, които влияят върху процесите на сушене, развласяване и стригане		20
4. Избира подходящи текстилни спомагателни средства		20
5. Описва видовете дефекти при суха апретура, причините за получаването им и начините за отстраняване		10
6. Описва правилата за безопасна работа с ширилно-сушилна машина		10
Общ брой точки:		100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 14 критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
<i>1</i>	2	3	4	5	6
1. Описва технологията на апретурните операции сушене, развласяване и стригане	20	1	1	1	1
2. Описва по схема устройството и действието на ширилно-сушилна машина	20	1	1	1	1
3. Познава параметрите и факторите, които влияят върху процесите на сушене, развласяване и стригане	20		1		2
4. Избира подходящи текстилни спомагателни средства	20			2	1
5. Описва видовете дефекти при суха апретура, причините за получаването им и начините за отстраняване	10		1	1	
6. Описва правилата за безопасна работа с ширилно-сушилна машина	10		1	1	
Общ брой задачи:	18	2	5	6	5
Общ брой точки:	100	4	20	36	40
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 15: Суха апретура на материали и изделия от вълна

1. Технология на апретурните операции сушене, развласяване, стригане, пресоване и декатиране
2. Устройство и действие на цилиндрова преса (по схема)
3. Параметри и фактори, които влияят върху процесите сушене, развласяване, стригане, пресоване и декатиране

4. Избор на подходящи текстилни спомагателни средства
5. Видове дефекти при суха апретура, причини за получаването им и начини за отстраняване
6. Правила за безопасна работа с цилиндрова преса

Дидактически материали: Схема на цилиндрова преса

Критерии за оценяване на изпитна тема № 15		Максимален брой точки
1. Описва технологията на апретурните операции сушене, развласяване, стригане, пресоване и декатиране		20
2. Описва по схема устройството и действието на цилиндрова преса		20
3. Познава параметрите и факторите, които влияят върху процесите сушене, развласяване, стригане, пресоване и декатиране		20
4. Избира подходящи текстилни спомагателни средства		20
5. Описва видовете дефекти при суха апретура, причините за получаването им и начините за отстраняване		10
6. Описва правилата за безопасна работа с цилиндрова преса		10
Общ брой точки:		100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 15 критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
I	2	3	4	5	6
1. Описва технологията на апретурните операции сушене, развласяване, стригане, пресоване и декатиране	20	1	1	1	1
2. Описва по схема устройството и действието на цилиндрова преса	20	1	1	1	1
3. Познава параметрите и факторите, които влияят върху процесите сушене, развласяване, стригане, пресоване и декатиране	20		1		2
4. Избира подходящи текстилни спомагателни средства	20			2	1
5. Описва видовете дефекти при суха апретура, причините за получаването им и начините за отстраняване	10		1	1	
6. Описва правилата за безопасна работа с цилиндрова преса	10		1	1	
Общ брой задачи:	18	2	5	6	5
Общ брой точки:	100	4	20	36	40
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 16: Ремонт на метален универсален шардон

1. Предназначение на универсалния шардон
2. Устройство и действие на универсален шардон (по схема)
3. Начини за провеждане на планиран, периодичен и капиталов ремонт
4. Ремонт на частите на машината, подлежащи на износване
5. Регулиране и настройки на механизмите след ремонт
6. Правила за безопасна работа с универсален шардон

Дидактически материали: Схема на универсален шардон

Критерии за оценяване на изпитна тема № 16	Максимален брой точки
1. Познава предназначението на универсалния шардон	20
2. Описва начините за провеждане на планиран, периодичен и капиталов ремонт	20
3. Описва по схема устройството и действие на универсалния шардон	20
4. Описва ремонтните дейности на частите на машината, подлежащи на износване	20
5. Описва начините на регулиране и настройки на механизмите след ремонт	10
6. Познава правилата за безопасна работа с универсален шардон	10
Общ брой точки:	100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 16 критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
I	2	3	4	5	6
1. Познава предназначението на универсалния шардон	20	1	1	1	1
2. Описва начините за провеждане на планиран, периодичен и капиталов ремонт	20	1	1	1	1
3. Описва по схема устройството и действие на универсалния шардон	20		1		2
4. Описва ремонтните дейности на частите на машината, подлежащи на износване	20			2	1
5. Описва начините на регулиране и настройки на механизмите след ремонт	10		1	1	
6. Познава правилата за безопасна работа с универсален шардон	10		1	1	
Общ брой задачи:	18	2	5	6	5
Общ брой точки:	100	4	20	36	40
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 17: Обикновено и специално апретиране с текстилни спомагателни средства

1. Предназначение на обикновеното и специалното апретиране
2. Устройство и действие на машина за еднократно промазване (по схема)

3. Начини за придаване на специални свойства на платовете
4. Избор на подходящи текстилни спомагателни средства
5. Видове дефекти, причини за получаването им и начини за отстраняване
6. Правила за безопасна работа с машина за еднократно промазване

Дидактически материали: Схема на машина за еднократно промазване

Критерии за оценяване на изпитна тема № 17		Максимален брой точки
1. Познава предназначението на обикновеното и специално апретиране		20
2. Описва по схема устройството и действието на машина за еднократно промазване		20
3. Описва начините за придаване на специални свойства на платовете		20
4. Избира подходящи текстилни спомагателни средства		20
5. Описва видовете дефекти, причините за получаването им и начините за отстраняване		10
6. Описва правилата за безопасна работа с машина за еднократно промазване		10
Общ брой точки:		100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 17 критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
I	2	3	4	5	6
1. Познава предназначението на обикновеното и специално апретиране	20	1	1	1	1
2. Описва по схема устройството и действието на машина за еднократно промазване	20	1	1	1	1
3. Описва начините за придаване на специални свойства на платовете	20		1		2
4. Избира подходящи текстилни спомагателни средства	20			2	1
5. Описва видовете дефекти, причините за получаването им и начините за отстраняване	10		1	1	
6. Описва правилата за безопасна работа с машина за еднократно промазване	10		1	1	
Общ брой задачи:	18	2	5	6	5
Общ брой точки:	100	4	20	36	40
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

Изпитна тема № 18: Заключителни апретурни процеси

1. Технология на заключителните апретурни операции окачествяване, метриране, навиване и придаване на търговски вид

2. Устройство и действие на рентгенов апарат за окачествяване (по схема)
3. Условия за протичане на заключителните операции
4. Начини за провеждане на заключителните операции
5. Допустими отклонения при окачествяването на платовете
6. Правила за безопасна работа с рентгенов апарат за окачествяване

Дидактически материали: Схема на рентгенов апарат за окачествяване

Критерии за оценяване на изпитна тема № 18		Максимален брой точки
1. Описва технологията на заключителните апаратни операции окачествяване, метриране, навиване и придаване на търговски вид		20
2. Описва по схема устройството и действието на рентгенов апарат за окачествяване		20
3. Формулира правилно условията за протичане на заключителните операции		20
4. Познава начините за провеждане на заключителните операции		20
5. Описва допустимите отклонения при окачествяването на платовете		10
6. Описва правилата за безопасна работа с рентгенов апарат за окачествяване		10
Общ брой точки:		100

Матрица на писмен тест по изпитна тема № 18 критерии за оценяване	Максимален брой точки	Брой тестови задачи по равнища			
		I	II	III	IV
		Знание 0-2 т.	Разбиране 0-4 т.	Приложение 0-6 т.	Анализ 0-8 т.
I	2	3	4	5	6
1. Описва технологията на заключителните апаратни операции окачествяване, метриране, навиване и придаване на търговски вид	20	1	1	1	1
2. Описва по схема устройството и действието на рентгенов апарат за окачествяване	20	1	1	1	1
3. Формулира правилно условията за протичане на заключителните операции	20		1		2
4. Познава начините за провеждане на заключителните операции	20			2	1
5. Описва допустимите отклонения при окачествяването на платовете	10		1	1	
6. Описва правилата за безопасна работа с рентгенов апарат за окачествяване	10		1	1	
Общ брой задачи:	18	2	5	6	5
Общ брой точки:	100	4	20	36	40
<p>При оценка на резултатите от теста максимален брой точки се поставя при отговор, съвпадащ с ключа за оценяване, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 точки за тестовите задачи от равнище „Знание“ • 4 точки за тестовите задачи от равнище „Разбиране“ • 6 точки за тестовите задачи от равнище „Приложение“ • 8 точки за тестовите задачи от равнище „Анализ“ 					

2. Критерии и показатели за оценка на дипломния проект и неговата защита

(Попълва се индивидуално от председателя и членовете на комисията)

<i>Критерии и показатели за оценяване</i>	<i>Максимален брой точки за показателите</i>	<i>Максимален брой точки за критерия</i>
1. Съответствие с изискванията за съдържание и структура на дипломния проект		20
1.1. логическа последователност и структура на изложението, балансиране на отделните части	4	
1.2. задълбоченост и пълнота при формулиране на обекта, предмета, целта и задачите в разработването на темата	7	
1.3. използване на подходящи изследователски методи	4	
1.4. стил и оформяне на дипломната работа (терминология, стил на писане, текстообработка и оформяне на фигури и таблици)	5	
2. Съответствие между поставените цели на дипломния проект и получените резултати		20
2.1. изводите следват пряко от изложението, формулирани са ясно, решават поставените в началото на изследването цели и задачи и водят до убедителна защита на поставената теза	10	
2.2. оригиналност, значимост и актуалност на темата	6	
2.3. задълбоченост и обосновааност на предложенията и насоките	4	
3. Представяне на дипломния проект		20
3.1. представянето на разработката по темата е ясно и точно	5	
3.2. онагледяване на експозето с: а) презентация; б) графични материали; в) практически резултати; г) компютърна мултимедийна симулация и анимация	10	
3.3. умения за презентиране	5	
4. Отговори на зададените въпроси от рецензента и/или членовете на комисията за защита на дипломен проект		30
4.1. разбира същността на зададените въпроси и отговаря пълно, точно и убедително	10	
4.2. логически построени и точни отговори на зададените въпроси	10	
4.3. съдържателни и обосновани отговори на въпросите	10	
5. Използване на професионалната терминология, добър и ясен стил, обща езикова грамотност		10
5.1. Правилно използване на професионалната терминология	5	
5.2. Ясен изказ и обща езикова грамотност	5	
Общ брой точки:	<i>Максимален бр. точки 100</i>	<i>Максимален бр. точки 100</i>

IV. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА

1. Указание за съдържанието на индивидуалните задания

Индивидуалното задание по практика съдържа темата на индивидуалното задание и изискванията към крайния резултат от изпълнението на заданието. По решение на комисията за провеждане и оценяване на изпита - част по практика на професията могат да се дадат допълнителни указания, които да подпомогнат обучавания при изпълнение на индивидуалното задание.

Примерно индивидуално практическо задание: Да се обагри определено количество памук с реактивни багрила, подходящи за работа по метода на извличане – по зададена мостра

Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на индивидуалното задание:

- да се притегли пробата за багрене
- да се изчислят и притеглят необходимите количества багрило и добавки за количеството материал и зададен модул на багрилния разтвор;
- да се приготвят 1%-ни разтвори на необходимите багрила;
- да се приготви багрилния разтвор съобразно диаграмата на багрилния процес като се спазват точно технологичните параметри;
- да се проведе багрене на пробите по зададена технология и режим на багрене до получаване на цвета на зададената мостра;
- обагрените проби да се изперат, изсушат и се съпоставят със зададената мостра;
- резултатите от практическата дейност да се оформят в протокол по образец; (според изискванията на професионалната гимназия), към който се прилагат обагрените проби;
- резултатите се презентират и защитават пред комисията;
- време за изпълнение на практическата задача: 18 астрономически часа.

2. Критерии за оценяване

Критерии и показатели за оценяване	Максимален брой точки	Тежест
1. Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда		да/не
1.1. Изпълнява дейностите при спазване на необходимите мерки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд 1.2. Създава организация за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място 1.3. Предотвратява опасните ситуации, които могат да възникнат по време на работа <i>Забележка: Критерий 1 няма количествено изражение, а качествено. Ако обучаваният по време на изпита създава опасна ситуация, застрашаваща собствения му живот или живота на други лица, изпитът се прекратява и на обучавания се поставя оценка слаб (2).</i>		
2. Ефективна организация на работното място		5
2.1. Планира ефективно работния процес	2	
2.2. Разпределя трудовите дейности в работния процес съобразно поставената задача и времето за нейното изпълнение	2	
2.3. Познава и прилага установените стандарти за осъществяване на дейността	1	
3. Спазване изискванията на правилниците, наредбите и предписанията		5
3.1. Познава и прилага нормативните изисквания в съответната професионална област	3	
3.2. Спазва изискванията на правилниците, наредбите и предписанията, свързани с индивидуалното задание	2	
4. Правилен подбор на детайли, материали и инструменти съобразно конкретното задание		20
4.1. Целесъобразно използва материали, детайли и инструменти според изпитното задание	10	
4.2. Правилно подбира количеството и качеството на материали, детайли и инструменти	10	
5. Спазване на технологичната последователност на операциите според индивидуалното задание		20
5.1. Самостоятелно определя технологичната последователност на операциите	10	
5.2. Организира дейността си при спазване на технологичната последователност на операциите в процеса на работа	10	
6. Качество на изпълнението на индивидуалното задание		50
6.1. Всяка завършена дейност съответства на изискванията на съответната технология	20	
6.2. Крайният резултат съответства на зададените параметри и отговаря на изискванията в стандартите	20	
6.3. Изпълнява задачата в поставения срок	10	
Общ брой точки:	100	100

V. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Оценяването на резултатите от държавния изпит за придобиване на трета степен на професионална квалификация по специалността код 5420204 „Апретурно и багрилно производство“, професия код 542020 „Текстилен техник“ е в точки, както следва:

- част по теория на професията – максимален брой 100 точки;
- част по практика на професията – максимален брой 100 точки.

Всяка част от държавния изпит е успешно положена при постигане на петдесет на сто от максималния брой точки.

Формирането на окончателната оценка от изпита е в съотношение - 50 процента от получения брой точки от частта по теория на професията и 50 процента от получения брой точки от частта по практика на професията.

Окончателната оценка в брой точки се формира след успешното полагане на всяка част от изпита и се изчислява, както следва:

Окончателната оценка в брой точки е равна на $0,5 \times$ получения брой точки от частта по теория на професията+ $0,5 \times$ получения брой точки от частта по практика на професията.

Окончателната оценка от брой точки се превръща в цифрова оценка с точност до 0,01 по формулата:

Цифрова оценка = окончателната оценка в брой точки x 0,06.

Окончателната оценката от държавния изпит за придобиване на квалификация по професията е с количествен и качествен показател, с точност до 0,01 и се определя, както следва:

- а) за количествен показател от 2,00 до 2,99 се определя качествен показател „слаб“;
- б) за количествен показател от 3,00 до 3,49 се определя качествен показател „среден“;
- в) за количествен показател от 3,50 до 4,49 се определя качествен показател „добър“;
- г) за количествен показател от 4,50 до 5,49 се определя качествен показател „много добър“;
- д) за количествен показател от 5,50 до 6,00 се определя качествен показател „отличен“.

VI. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Миленкова, А. Здравословни и безопасни условия на труд. Учебно помагало за задължителна професионална подготовка. Нови знания, 2003.
2. Георгиева, С., Материалознание. С, Техника 1989.
3. Иванов Б.,К. Митева. Процеси и машини в апретурното производство. С, Техника, 1991.
4. Миленкова, А., Здравословни и безопасни условия на труд. Нови знания. С, 2001.
5. Митова, Б., Изпитвания на текстилните материали. С. 1987.

6. Павлова, С., А. Цепова. Процеси и машини в багрилното и печатното производство. С, Техника, 1993.
7. Стандарти, фирмени картели и каталози на багрила и текстилни спомагателни средства.

VII. АВТОРСКИ ЕКИП

1. инж. Мария Бояджиева - Професионална гимназия по текстил и облекло „Добри Желязков“, гр. Сливен
3. инж. Лъчезар Василев - Професионална гимназия по текстил и облекло „Добри Желязков“, гр. Сливен
4. инж. Станимира Димитрова - Професионална гимназия по текстил и облекло „Добри Желязков“, гр. Сливен

Съгласувано от:

1. доц. д-р инж. Ивелин Рахнев - председател на НТС по текстил, облекло и кожи
2. инж. Пламен Литов - началник цех „Апретура“, Е. Миролио ЕАД, гр. Сливен
3. Йордан Беловодски - изпълнителен директор на Българската асоциация за текстил, облекло и кожи
4. Ваньо Костадинов - член на УС на Българската асоциация за текстил, облекло и кожи

2. Индивидуално задание по практика

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИЯ - ЧАСТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА**

по професия код „.....“

специалност код „.....“

И н д и в и д у а л н о з а д а н и е №.....

На ученика/обучавания

(трите имена на ученика/обучавания)

отклас/курс, начална дата на изпита: начален час:

крайна дата на изпита: час на приключване на изпита:

1. Да се

(вписва се темата на практическото задание)

2. Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на практическото задание:

.....
.....
.....
.....

УЧЕНИК/ОБУЧАВАН:

(име, фамилия)

(подпис)

Председател на изпитната комисия:.....

(име, фамилия)

(подпис)

Директор/ръководител на обучаващата институция:.....

(име, фамилия) (подпис)

(печат на училището/обучаващата институция)

3. Указание за разработване на писмен тест

При провеждане на държавния изпит – част теория на професията, с писмен тест въз основа на критериите за оценка към всяка изпитна тема се съставят тестовите задачи.

Всяка тестова задача задължително съдържа поне един глагол (при възможност започва с глагол), изразяващ действието, което трябва да извърши обучаваният, и показващ равнището по таксономията на Блум, еталона на верния отговор и ключ за оценяване - пълния отговор, за който се получават максимален брой точки съобразно равнището на задачата, определени в таблицата за критериите за оценка на всяка изпитна тема.

Към всеки тест се разработва указание за работа, което включва целта на теста - какви знания и умения се оценяват с него; описание на теста - брой задачи, типология (задачи със свободен отговор; задачи за допълване/съотнасяне; задачи с избран отговор) и начин на работа с тях; продължителност на времето за работа с теста; начин на оценяване на резултатите от теста.

А) Примерно указание за работа

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

Уважаеми ученици/курсисти,

Вие получавате тест, който съдържа задачи с различна трудност с максимален брой точки – 100. За всеки Ваш отговор ще получите определен брой точки, показан в долния десен ъгъл след всяка задача.

Целта на теста е да се установи равнището на усвоените от Вас знания и умения, задължителни за придобиване на трета степен на професионална квалификация по професия „.....“, специалност „.....“.

Отбелязването на верния според Вас отговор при задачите с избран отговор е чрез знак **X**, а за другите типове задачи начинът на отговор е описан в задачата.

Запомнете! Като действителен отговор на съответната задача се приема само този, отбелязан със знака **X**.

Някои задачи изискват не само познаване на учебното съдържание, но и логическо мислене, затова четете внимателно условията на задачите преди, да посочите някой отговор за верен.

Не отделяйте много време на въпрос, който Ви се струва труден, върнете се на него по-късно, ако Ви остане време.

Тестът е с продължителност астрономически часа.

ПОЖЕЛАВАМЕ ВИ УСПЕШНА РАБОТА!

Б) Методически указания за комисията за подготовка и оценяване на изпита – част теория на професията, за разработването и оценяването на писменния тест:

Броят и равнището на тестовите задачи по всеки критерий се определят съобразно равнището, на което трябва да бъде усвоено съответното учебно съдържание, като общият брой задачи по всеки критерий трябва да носи максималния брой точки.

а) Таксономия на Блум – равнища и примерни глаголи

Равнище	Характеристика	Глаголи
I. Знание 0 - 2 точки	Възпроизвеждане и разпознаване на информация за понятия, факти, дефиниции	Дефинира, описва, посочва, изброява, очертава, възпроизвежда, формулира, схематизира
II. Разбиране 0 - 4 точки	Извличане на съществен смисъл от изучаваната материя. Интерпретация и трансформиране на информацията с цел нейното структуриране	Преобразува, различава, обяснява, обобщава, преразказва, решава, дава пример за..., сравнява
III. Приложение 0 - 6 точки	Пренос на нови знания и умения при решаване на проблемна или аварийна ситуация. Способност за използване на усвоената информация и формираните умения	Изчислява, демонстрира, открива, модифицира, разработва, свързва, доказва
IV. Анализ	Разкриване на взаимовръзки, зависимости, тенденции и формулиране на изводи и заключения	Разделя, подразделя, диференцира, различава, представя графично, определя, илюстрира, прави заключения и изводи, обобщава, избира, разделя, подразделя

В) Препоръчителни тестови въпроси и задачи според типа на отговора:

- **1-ва група: въпроси и задачи със свободен отговор;**
 - Въпроси и задачи за свободно съчинение;
 - Въпроси и задачи за тълкуване;
- **2-ра група: въпроси и задачи за допълване (с полуоткрит отговор);**
 - Въпроси и задачи за допълване на дума или фраза, или елемент от чертеж/схема;
 - Въпроси и задачи за заместване;
- **3-та група: въпроси и задачи с избран отговор**
 - Задачи с един или повече верни отговори;
 - Въпроси за избор между вярно и грешно.

Примерна тестова задача от равнище „Знание“

Отбележете коя от избраните апретурни операции е подготвителна:

- а) сушене
- б) карбонизиране
- в) каландриране
- г) стригане

макс. 2 т.

Еталон на верния отговор: б)

Ключ за оценяване:

Отговор г) – 2 точки

При посочени повече от един отговор – 0 точки

Всички останали отговори – 0 точки

Примерна тестова задача от равнище „Разбиране“

Ако вълнен плат е обагрен в определен цвят, отбележете декатирането към коя група технологични операции се отнася:

- а) подготвителни
- б) основни
- в) заключителни

Еталон на верния отговор: б)

Ключ за оценяване:

При посочен отговор – 4 точки

При посочени повече от един отговор – 0 т.

При всички останали отговори – 0 точки

макс. 4 т.

Примерна тестова задача от равнище „Приложение“:

Напишете пропуснатите думи в текста:

Дефектите по тъканите се маркират с, различни по цвят от този на плата, завързани за на възел срещу самия дефект, със стърчащи добре забелязващи се краища с дължина от до см.

макс. 6 т.

Еталон на верния отговор: Дефектите по тъканите се маркират с **цветни конци**, различни по цвят от този на плата, завързани за **ивицата** на възел срещу самия дефект, със стърчащи добре забелязващи се краища, с дължина от **3 до 5 см.**

Ключ за оценяване:

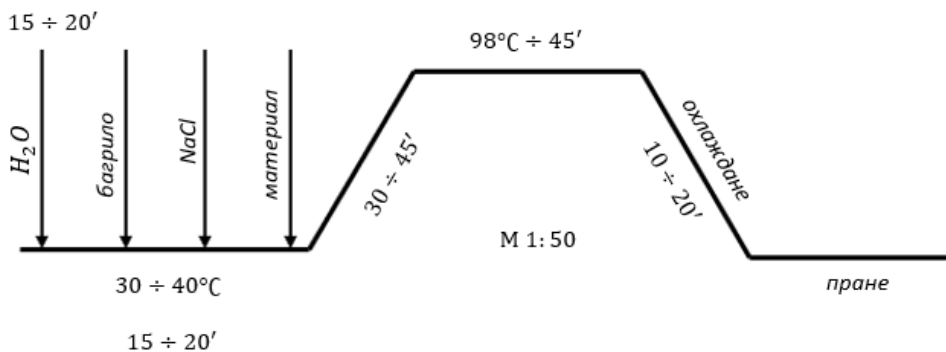
Цветни конци – 2 точки

Ивицата – 2 точки

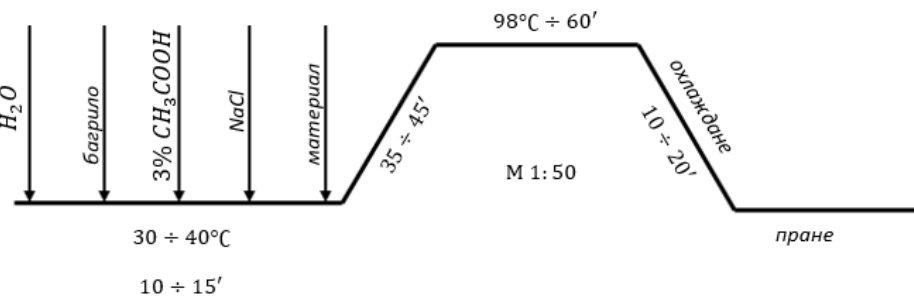
3 и 5 – 2 точки

Примерна тестова задача от равнище „Анализ“

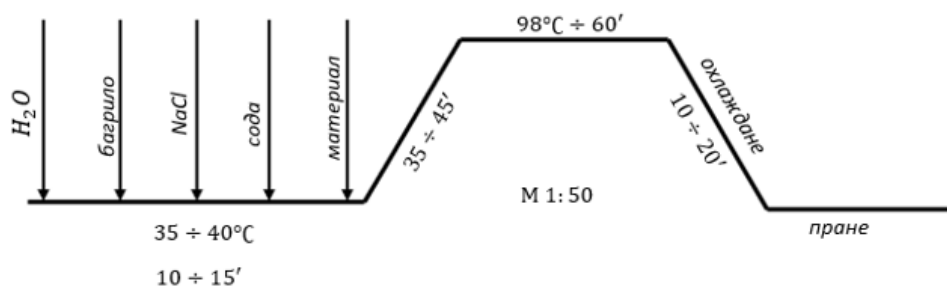
Посочете коя от багрилните графики отговаря на багрене с реактивни багрила и защо?

а) защото.....
.....
.....

б) защото.....
.....
.....

в) защото.....

.....

макс. 8 т.

Еталон на верния отговор: в) защото при багрене с реактивни багрила се използва сода (Na_2CO_3) за по-добро извличане на багрилото от текстилния материал

Ключ за оценяване:

При посочен отговор в) с обосновка – 8 точки

При посочен отговор в) без обосновка – 2 точки

При посочени повече от един отговор – 0 точки

При всички останали отговори – 0 точки

4. Индивидуално задание за разработване на дипломен проект

.....
(пълно наименование на училището)

**ЗАДАНИЕ ЗА ДИПЛОМЕН ПРОЕКТ
ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ТРЕТА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИЯ – ЧАСТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА**

по професия код „.....“

специалност код „.....“

На ученик/ученичка от клас
(трите имена на ученика)

Тема:

Изисквания за разработката на дипломния проект (входни данни, съдържание, оформяне, указания за изпълнение, инструкции):

.....
.....
.....
.....
.....
.....

График за изпълнение:

а) дата на възлагане на дипломния проект

б) контролни проверки и консултации

.....
.....
.....

в) краен срок за предаване на дипломния проект

Ученик:

(име, фамилия)

(подпис)

Ръководител-консултант:

(име, фамилия)

(подпис)

Директор/:

(име, фамилия) (подпис)

(печат на училището)

5. Указания за съдържанието и оформянето на дипломния проект

А. Съдържание на дипломния проект:

Оформяне на дипломния проект в следните структурни единици:

- титулна страница;
- съдържание;
- увод (въведение);
- основна част
- заключение;
- списък на използваната литература;
- приложения.

Титулната страница съдържа наименование на училището, населено място, тема на дипломния проект, трите имена на ученика, професия и специалност, име и фамилия на ръководителя/консултанта.

Уводът (въведение) съдържа кратко описание на основните цели и резултати.

Основна част - Формулира се целта на дипломния проект и задачите, които трябва да бъдат решени, за да се постигне тази цел. Съдържа описание и анализ на известните решения, като се цитират съответните литературни източници. Съдържа приносите на дипломния проект, които трябва да бъдат така формулирани, че да се вижда кои от поставените задачи са успешно решени.

Заключението съдържа изводи и предложения за доразвиване на проекта и възможностите за неговото приложение.

Списъкът с използваната литература включва цитираната и използвана в записката на дипломния проект литература. Започва на отделна страница от основния текст. При имената на авторите първо се изписва фамилията. Всички описания в списъка с използваните източници трябва да са подредени по азбучен ред според фамилията на първия автор на всяка публикация.

Приложенията съдържат документация, която не е намерила място в текста поради ограниченията в обема ѝ или за по-добра прегледност подредба. В текста трябва да има препратка към всички приложения.

Б. Оформяне на дипломния проект

Формат: А4; Брой редове в стр.: 30; Брой на знаците: 60 знака в ред

Общ брой на знаците в 1 стр.: 1800 – 2000 знака

Шрифт: Times New Roman

6. Рецензия на дипломен проект

.....
(пълно наименование на училището)

РЕЦЕНЗИЯ

Тема на дипломния проект	
Ученик	
Клас	
Професия	
Специалност	
Ръководител-консултант	
Рецензент	

Критерии за допускане до защита на дипломен проект	Да	Не
Съответствие на съдържанието и точките от заданието		
Съответствие между тема и съдържание		
Спазване на препоръчителния обем на дипломния проект		
Спазване на изискванията за оформление на дипломния проект		
Готовност за защита на дипломния проект		

Силни страни на дипломния проект	
Допуснати основни слабости	
Въпроси и препоръки към дипломния проект	

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Качествата на дипломния проект дават основание ученикът/ученичката.....

..... да бъде допуснат/а до защита пред членовете на комисията за подготовка, провеждане и оценяване на изпит чрез защита на дипломен проект - част по теория на професията.

.....20... г.

Гр./с.....

Рецензент:

(име и фамилия)